

DRWECA

z dodatkami: „Opiekun Młodzieży“, „Dodatek powleściowy“ i „Nasz Przyjaciel“

„Drweca“ wychodzi trzy razy tygodniowo w wtorek, czwartek i sobotę rano. — Przedpłata wynosi dla abonentów 1,— zł z doręczeniem 1,19 zł miesięcznie. Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Adres telegr.: „Drweca“ Nowemiasto-Pomorze

Druk i wydawnictwo: „Drweca“ Sp. z o.p. w Nowemimieście.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-linowej 5 groszy, na stronie 3-linowej 15 groszy, w tekście na 2 i 3 stronie 20 groszy, na 1 stronie 25 groszy, przed tekstem 30 groszy.

Numer telefonu: Nowemiasto 8.

Redaktor: Marja Bogusławska w Nowemimieście.

Nr. 2

Nowemiasto-Pomorze, Sobota dnia 3 stycznia 1925.

Rok V

Rzut oka na sprawy w kraju naszym w zamykającym się roku.

(Dokończenie)

ze sprawozdania p. Grabskiego.

Pierwszy kwartał był to okres akcji wstępnej, decydującej o całej przyszłości. W miesiącu styczniu zatrzymano spadek marki polskiej, zaprzestano druku pieniędzy na potrzeby państwa. W lutym nastąpiło zrównoważenie wydatków z dochodami. W marcu jednocześnie uzyskaliśmy pożyczkę włoską. W zakresie innych dziedzin państwowych już w tym pierwszym kwartale koleje uzyskały samowystarczalność.

Drugi kwartał jest świadkiem największych rzeczy dla państwa, mianowicie utworzono Bank Polski, własnymi siłami społeczeństwa. Stało się to zasadniczo w kwietniu. Wprowadzono nowy pieniądz w kraju. Ujawniła się wtedy ujemność naszego bilansu handlowego, oraz rozpoczął się kryzys przemysłowy.

Wprowadzono taryfę celną, mającą na celu obniżenie cen na przedmioty najniezbędniejsze. Taryfy celne oczywiście ujemnego bilansu handlowego, nie zmniejszyły, nawet go zaakcentowały. Kryzys przemysłowy, zaledwie zapoczątkowany w drugim kwartale, przybrał w trzecim najpoważniejsze rozmiary. Ilość bezrobotnych wzrosła do 165 000 na 1 września rb., jest to maksymalna cyfra bezrobotnych. Rząd rozpoczął w sierpniu dawanie zapomóg bezrobotnym, które wyniosły 1 grudnia 9 i pół miljonów złotych.

Walka z kryzysem gospodarczym.

Żeby zapobiedz rozwijającemu się kryzysowi przemysłowemu, rząd zdecydował się na dotację banków państwowych, poprzednio już zunifikowanych i zorganizowanych w wysokości 63 miljonów złotych dla złagodzenia kryzysu przemysłowego i kredytowego. W sierpniu ujawniła się bardzo znaczny nieurodzaj, który wywołał wzrost cen na zboże, przekraczającą dla żyta 100 proc. Przytem część zboża wyszła zagranicę i ceny się podniosły. Dla przeciwdziałania kryzysowi w zakresie węglowym rząd skasował podatek węglowy i kryzys w zakresie produkcji węglowej znakomicie się już w końcu 3-go kwartału zaczął osłabiać.

W czwartym kwartale uwidoczniła się potęga i siła państwa polskiego skutkiem tego, że dochody skarbowe osiągają bardzo wydatną wysokość. Dochody skarbowe w miesiącach październiku i listopadzie wyrażają się cyfrą 267 miljonów, podczas gdy w sierpniu i wrześniu razem wzięte 180 miljonów, a w styczniu i w lutym 91 miljonów.

Układy handlowe, zawarte zostały na wiosnę z Danją i Holandją, a w grudniu z Francją i Szwajcariją. Polska przygotowuje obecnie układy handlowe z Czechosłowacją, Niemcami, Włochami, Hiszpanją, St. Zjednoczoną, Kanadą, Brazyliją, Grecją, Bułgariją, Portugalią, Estonją i Persją.

Ruch kolejowy tak nadzwyczaj się ożywił, iż w miesiącu listopadzie mieliśmy 3 razy większą ilość wagonów ładownych, aniżeli w miesiącach letnich, a pomimo to nie zabrakło wagonów. Kolej nasza stanęła na tak wysokim poziomie, iż potrafiliśmy ten podwójny ruch zadowolnić. Tak samo ilość bezrobotnych zmniejszyła się ze 165 000 na 144 000. W ostatnim czasie się powiększyła do 150 tysięcy, skutkiem tego, że na zimę zawsze o kilkanaście tysięcy przybywa nowych bezrobotnych. Natomiast w dużych okręgach przemysłowych jak Łódź i na Śląsku w znacznym stopniu zmniejszyła się ilość bezrobotnych.

Jednocześnie został opanowany na kresach częściowo, ale w znacznym stopniu bandytyzm. Na kresach postawiono korpus obrony pogranicznej, złożony z 10 batalionów piechoty.

W zakresie polityki zagranicznej wzmocniliśmy nasz sojusz z Francją. Zaczęła się realizować już dawniej zawarta umowa o 400 miljonów franków pożyczki wojennej.

Obrona państwa.

W zakresie ministerstwa wojny najważniejszą rzeczą jest, że ministerjum było w stanie wykorzystać na potrzeby armii duże roczne kredyty, przewyższające wszystkie poprzednie, i w dodatku wykorzystać w

walucie nie zdeprecjonowanej. Budżet ministerjum wojny wyrażał się cyfrą 626 miljonów i został powiększony w ciągu roku do 689 miljonów i całkowicie do dnia 1 stycznia będzie wypłacony z wyjątkiem 12 miljonów, które pozostaną do wypłacenia jeszcze w styczniu.

W zakresie lotnictwa przygotowano w tym roku taki wzrost, że rok 1925 będzie przełomowy dla lotnictwa. Powstały nowe fabryki poza fabryką Plage i Leśkiewicz, która ma tak słabą reputację. W zakresie łączności pokryto 60 procent zapotrzebowania. Stan umundurowania się poprawił.

W dziedzinie robót publicznych to przebudowano 296 mostów długości 14 700 metrów. Budowa portu na Saskiej Kępie pod Warszawą jest tak daleko posunięta, że z wiosną częściowo będzie oddana do użytku, tak samo kanał Ogińskiego ma być na wiosnę cały splawny.

Na kresach wybudowano 659 pokoi i 242 kuchnie jako budowle rządowe dla urzędników. Granica wschodnia i część zachodniej została pomierzona i ustalona. Na poczcie, która dała 12 miljonów dochodu, otwarto 50 nowych urzędów, 87 nowych agencji pocztowych, 650 kilometrów linii telegraficznej i 3069 kilometrów linii telefonicznej.

Szkolnictwo.

Nawet w dziedzinie szkolnictwa zaznaczył się silny postęp. W roku szkolnym 1923 na 1924 siły nauczycielskie wynosiły 58 000 osób, w roku 1924/25 — 60 000. Redukcje urzędników musiały się stać szczególnie bolesne w okresie kryzysu gospodarczego i trudności znalezienia zarobków. To też ostatnim moim zarządzeniem jest, aby z zapomóg, które mają być wydawane dla inteligencji, należy dać pierwszeństwo do tych zapomóg tym, którzy byli urzędnikami państwowymi, a obecnie są bezrobotni.

Jesteśmy pomimo zmniejszenia się liczby bezrobotnych i ożywienia w przemyśle, w stanie jeszcze

bardzo poważnego kryzysu. Ze strony rządu muszą być porobione wielkie wysiłki, ażeby kryzys złagodzić, ażeby do całego życia naszego państwa i społeczeństwa wprowadzić elementy pewnej syntezy, łagodzącej przeciwności. A mamy do czynienia z bardzo poważnymi przeciwnościami. W zakresie spraw robotniczych widzieliśmy na G. Śląsku, jakie się stworzyły przeciwności. Na szczęście te przeciwności dało się złagodzić i stan na Śląsku jest dziś daleko lepszy, niż pół roku temu. Miesiąc temu stworzył się stan zapalny w Łodzi, jednak ten stan został złagodzony obecnie i jest na drodze do zlikwidowania.

Obecnie w całym społeczeństwie powstaje straszne narzekanie na nacisk rządu w kwestji podatkowej. Cóż dziwnego? To jest przecież koniec roku i władze muszą wiedzieć, co im się należy, i ile się należy. To wszystko ma być zapłacone. Odkładano, odkładano z miesiąca na miesiąc, wreszcie przychodzą te ostatnie tygodnie, i musi być zużyty pewien środek. Ten środek jest nieprzyjemny. Jest to t. zw. egzekucja podatkowa, ale muszę stwierdzić, że pomimo takiego powszechnego narzekania z różnych stron, tylko 7 proc. wpłaconych podatków zostało wpłaconych drogą egzekucji, a 93 dobrowolnie. Świadczy to jako, przeciwdziałania na tego rodzaju objawy jak egzekucje są przesadne.

Odrożono podatki na rok następujący na 200 miljonów, a 460 miljonów będzie ściągniętych do 1 stycznia, czyli, że rząd zakredytował społeczeństwu 265 miljonów pod nazwą rozłożonych i odłożonych podatków.

Tak więc nikt nie ma prawa wyrzekać na rząd nasz, że nie czyni, co jest w jego mocy dla złagodzenia ciężkiego położenia obywateli.

Uwzględniając przeto dobrą wolę rządu i poprawę położenia naszego w końcowych miesiącach tego roku musimy z otuchą spojrzeć w przyszłość.

Przypuszczalny koniec kariery Herriota.

Pomimo ostatniego zwycięstwa w izbie francuskiej prasa tutejsza twierdzi, że karjera Herriota skończy się fatalnie. W senacie rząd Herriota nie posiada już

większości. Senat zmierza do tego, aby spowodować izbę i doprowadzić do rozwiązania tak, aby nastąpił nowe wybory.

Anglja poczyni Niemcom ustępstwa za neutralność.

Paryż. „Matin“ zamieszcza bardzo znamienity artykuł, w którym podkreśla, że Anglja ma podjąć walkę z komunizmem. Rząd angielski byłby gotów poczynić pewne ustępstwa wobec Niemiec w sprawie rozbrojenia, gdyby Niemcy zobowiązały się, że w żadnym razie nie napađną Francji. Takie oświadczenie co do neutralności, zmieniliby zasadniczo stanowisko Anglii odnośnie do Niemiec zależy jej bowiem na zniszczeniu bolszewizmu, ażeby mieć wolną rękę wobec Indji i Egiptu, przeto dążyć ona będzie do jaknajszybszego zrealizowania tego zamiaru.

Z Niemcami nie można grać w otwarte karty.

Paryż, 30. 12. (Tel. Rzp.). Podczas wczorajszego posiedzenia Izby francuskiej omawiano m. in. sprawę rozbrojenia ewakuacji strefy kolońskiej.

Nacjonalista Blok oświadczył, że termin ewakuacji nie zaczął wogóle obowiązywać, gdyż Ameryka i Anglja nie podpisały paktu gwarancyjnego. Blok domagał się ponadto, ażeby Francji przyznano prawo okupowania strefy kolońskiej, gdyby Anglijcy stamtąd mieli się wycofać. Pod koniec swego przemówienia wypowiedział się Blok przeciwko uznaniu amerykańskiej pretensji, które będą omawiane w dniu 6 stycznia na konferencji ministrów skarbu.

Gen. Nollet nawoływał, ażeby odnośnie do Niemców nie grano w otwarte karty, albowiem w takim razie przegrywa się zwykle grę. Doświadczenie wskazuje na fakt, że gdy Niemcy mieli możność wydstać jakikolwiek dokument tajny, natychmiast wykorzystywali ten fakt i uprzedzali przeciwników tak, że komisje kontrolne nie były w stanie wykryć ukrytego materiału wojennego. W końcu posiedzenia odbyło się gło-

wanie za wotum ufności dla rządu. Za wotum zaufania opowiedziało się 302 posłów, a 65 powstrzymało się od głosowania. Przyszłe posiedzenie odbędzie się 13 stycznia b. r.

Ewakuacja strefy Kolońskiej.

Londyn, 30. 12. Według informacji tutejszych kół kompetentnych — Rada Ambasadorów będzie mogła zająć się już na jutrzejszym posiedzeniu ustaleniem definitywnego tekstu noty do rządu berlińskiego. Nota nie ustali daty, ani też bliżej nie określi, kiedy nastąpi ewakuacja strefy kolońskiej. Natomiast zaznaczył, że w lecie komisja kontrolująca będzie zawiadamiana do przesłania nowego raportu o stanie zbrojenia niemieckiego o ile raport ten będzie zadowalający, wówczas będzie można ustalić bliższą datę ewakuacji strefy kolońskiej.

Zmiana stanowiska Anglii.

Londyn, 30. 12. Przedstawiciel „Chicago Tribune“ podaje sensacyjną wiadomość, że rząd angielski zdecydował się na poparcie żądania co do dalszej okupacji strefy kolońskiej dopiero po otrzymaniu szczegółowego raportu od angielskiego ambasadora w Berlinie. Ambasador donosił, krótko przed Bożem Narodzeniem, że naród niemiecki jest wprawdzie pokojowo usposobiony, ale stoi pod wpływem militarnej kliki niemieckiej, dążącej do odwetu. Ambasador angielski domaga się ponadto, jaknajszybszego opublikowania raportów komisji, ażeby lewica niemiecka mogła skutecznie wystąpić, na podstawie zebranych dowodów i materiałów, przeciwko niemieckim militarystom i nacjonalistom.

GA 30229

Wiadomości z kraju i z miasta.

Nowe miasto, dnia 2 stycznia 1925 r.

Kalendarzyk, 2 stycznia. Piątek, Makarego op.
3 stycznia. Sobota, Okt. 6. Jana ap. Genowefy
4 stycznia. Niedziela, 1. po N. R. Okt. 8
Wschód słońca g. 8 — 13 m. Zachód słońca g. 3 m. 59

Kurs robót artystycznych.

Zamówienie do artystycznych robót i pięknego przyozdabiania mieszkań, ogólne w naszym narodzie, w mieście naszym znalazło wyraz w zapale z jakim cały szereg panienek odniósł się do prowadzonego w ciągu ostatnich dwóch miesięcy przez p. Bogusławską kursu robót artystycznych; rezultatem, którego jest cały szereg pięknych robót, których część mogliśmy podziwiać w oknach „Drwęcy” przed świętami.

Na prośby wielu osób p. B. chce swą działalność w tym roku rozszerzyć i liczbę uczniów zgromadzonych w komplety po 6 osób znacznie pomnożyć.

Każdy rodzaj roboty może być przyswojony, poszczególnie: 1. pudełka i koszyki lasetkowe 2. wazon malowane i nakładane szkłem lub imitacją kamieni 3. wycinanki 4. malowanie na tkaninach 5. batik 6. mozaika drewna 7. zabawki 8. Spożytkowanie nieużytków na przedmioty ładne.

Nauka jest bezpłatna, honorarium stanowi jeden przedmiot z każdego działu ofiarowany przez wykonawcę loterii na rzecz sierocińców Pomorskich.

Zapisy przyjmują się w Redakcji Drwęcy w sobotę i poniedziałek od 10—12 i od 2—4; w niedzielę i wtorek od 10—1 przedpołudniem.

W sprawie oświaty pozaszkolnej.

Częste uzalenia się niektórych ludzi na łamach różnych gazet na brak dążeń do urządzenia jakichkolwiek przedstawień, odczytów, ćwiczeń itp. pobudza gorliwość w działaniu oświatowym. Niestety nie wszędzie da się sprawa ta tak łatwo przeprowadzić, a to dlatego, że gdy jedni są przychylni temu, drudzy utrudniają tylko działalność. Do tych ostatnich przedewszystkiem zaliczyć można prawie wszystkich obywateli wioski Otręba. Miejscowy nauczyciel p. P. stara się przedewszystkiem owo zło naprawić lecz nim to się uda pewno dużo wody upłynie. Ludność ta jakoby, by zaślepiona nie chce przyjąć podawanej sobie reklamującej poprowadzić ją po drodze oświaty. Świadczyć u tem może choćby następujący przykład: Podobnie do innych miejscowości życzył sobie p. P. urządzić jasełkę. Działwa na pierwszą wiadomość o tem uniosła się zapalem, zwłaszcza ta która wybrana została do ćwiczeń. Niestety, jakież było zdziwienie urzą-

dającego gdy podczas pierwszego ćwiczenia brakowało czterech, przy drugim sześciu itd. tak iż w końcu nie przyszedli dzieci prawie wcale, tak iż trzeba było z projektu zrezygnować.

Na zapytanie urządzającego dlaczego dzieci nie przychodzą korzystać z ćwiczeń, odpowiedziały, że rodzice mają dla nich tyle zajęcia, iż czasu na próby nie mają. Urządzający, niezniechęcony niepowodzeniem, postanowił przeprowadzić plan swój z pomocą młodzieży pozaszkolnej, pomiędzy którą zjednał sobie kilku chętnych, i rozpoczął ćwiczenia. Tu wpływ rodziców na niektórych już dorastających nie był tak wielki i odbijał się się jak fala od brzegu koryta, wobec czego przeciwnicy przedstawień uciekli się do innego sposobu, a mianowicie dozór szkolny przesłał kierownikowi szkoły list, oświadczający, że szkoły niewolno używać, na przygotowywanie przedstawień, lecz urządzić takowe w oberży!!!

Tu jednak okazała się nieświadomość owych panów. Kuratorjum szkolne bowiem usilnie popiera tego rodzaju przedsięwzięcia i przedstawienie odbędzie się w niedzielę. Sądzymy, że świadomość trudności przy urządzaniu przedstawienia zachęci mieszkańców Otręby do tem liczniejszego przybycia na przedstawienia. Sposzregawczy.

Podatek dochodowy.

Ministerstwo Skarbu zarządza, aby pobór państwowego podatku dochodowego od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę na całym obszarze Rzeczypospolitej był w miesiącu styczniu 1925 dokonywany w dotychczasowym trybie według poniższej skali.

L. p.	Wysokość wypłaconego wynagrodzenia, obliczona w stosunku rocznym		Stopa procentowa podatku
	ponad	do	
	w złotych		
1	3.212,—	4.282,68	2 1/2
2	4.282,68	5.352,37	2,1
3	5.352,37	6.959,37	2,2
4	6.959,37	8.565,37	2,2
5	8.565,37	10.171,37	2,4
6	10.171,37	11.777,37	2,5

Na obszarze województwa Wielkopolskiego, Pomorskiego i Górnośląskiego, części województwa Śląskiego należy na rzecz z gmin miejskich i powiatowych związków komunalnych potrącać równocześnie z podatkiem państwowym, podatek w wysokości 3% wypłaconego wynagrodzenia, poczynając jednak od 4. stopnia powyższej skali.

Potrącone kwoty należy w terminie do dnia 7. m. po dokonaniu potrącenia wpłacić do właściwej Kasy Skarbowej.

Zaznacza się, że skala powyższa ma zastosowanie do uposażeń, wypłaconych w styczniu 1925 r., jak również wypłaconych w grudniu b. r. ale należnych za styczeń 1925 r.

Dodatkowe opodatkowanie spirytusu.

Podaje się do publicznej wiadomości, że wszelkie zapasy spirytusu i wódek przekraczające 5 litrów 100% alkoholu, znajdujące się w dniu 1 stycznia 1925 r. w posiadaniu fabrykantów i sprzedawców wódek oraz osób prywatnych, podlegają dodatkowemu opodatkowaniu.

Zapasy te mają być zgłoszone Urzędowi Kontroli Skarbowych najdalej do 8-go stycznia 1925. w trzech egzemplarzach, zaś wódki będące w transporcie, w przeciągu dwóch dni po otrzymaniu.

Osoby winne zaniedbania zgłoszenia ulegną do tkliwej karze.

Urząd Skarbowy Akcyz i Monopolów Państwowych w Brodnicy.

Gielda zbożowa w Poznaniu.

Notowanie oficjalne z dnia 30. 12.

Za 100 kg. w ładunkach wagonowych. Dostawa zaraz. Usay dla handlu hurtownego

Notowanie w złotych.

Zyto	22.60—
Pszemica	24.00—26.00
Jęczmień br.	22.00—24.00
Jęczmień na paszę	—
Owies	21.75—
Mąka żyt. 70 0/0	29.75—31.75
Mąka pszenna 65 0/0	40.50—45.50
Ospa żytnia	15.00—
Ospa pszenna	—00—

Uwagi: Usposobienie zniżkowe. Zastój na rynku.

Gielda pieniężna.

Warszawa, dnia 31. 12

Waluty w złotych

1 dolar amerykański	35.50
1 funt angielski	35.50
100 frank. franc.	26.00
100 frank. belg.	25.50
100 frank. szwajc.	100.00
10 koron czeskich	15.00
100 lir włoskich	21.50

Państwowe nadleśn. Łakorz

pow. Lubawa, ogłasza

submisję

na drewno użytkowe z r. 1925,

która odbędzie się w kancelarii Nadleśnictwa

dnia 14. stycznia 1925 r.

Blizsze szczegoly w najbliższym numerze „R. nku Drzewnego”

Państwowe nadleśn. Łakorz

pow. Lubawa,

podaje do wiadomości, że

licytacje drewna

na potrzeby lokalne

odbywać się będą w I. kwartale 1925 r.

w dn. 5 i 20 każdego miesiąca

o godz. 9-tej.

a to w dniach 5 w Skarlinie

w oberży p. Walkowskiego.

a w dniach 20. w Łakorzu

w Hotelu Hallerczyków.

Nadleśnictwo Państwowe Łakorz.

POLOWANIE

wydzierzawia

gmina Swinarc na przeciąg 6 lat

obszaru około 495 kw.

Warunki wydzierzawienia wyłożone są na sołectwie.

Wydzierzawienie nastąpi

w dniu 15 stycznia 1925 r.

o godz. 3 popoł.

Kochanowski, sołtys.

Mikołajki.

w święto Trzech Króli

odbędzie się

zabawa z tańcami

pocz o godz. 4-tej na którą uprzejmie zaprasza

Komitet.

Obelgę

rzuconą na Konstancję Dudalską z Cichego

odwołuje

Marta Jetkowa.

Zaginęta

książeczka

wojskowa

i dokumenta osobiste na nazwisko Julian Wilamowski z Lubawy (Hotel Polski). Łaskawy znalazca zechce oddać za wynagrodzeniem.

Pokój

dla jednej lub dwóch osób z całodziennym utrzymaniem, jest od zaraz do wynajęcia. Przyjmuje się również bieliznę sztywną i inną do prasowania. Kto? wskaze eksp. „Drwęcy”

Krótko używane

meble

jak: kuchnie sypialnie i inne sprzęty domowe ma zaraz do sprzedania. Gdzie? wskaze eksp. „Drwęcy”.

Centryfugi

„BALANCE“

są najlepsze — bez talarzy i obrączki gumowej, a jednak odciągają znakomicie.

Pojedyńcze czyszczenie.

Gustav Koschorek
Lubawa, Tel. nr. 26.

Baczność P. P. kierownicy szkół!

Kilka tysięcy

Kalamarzy szkolnych

do ławek z porcelanowymi wkładkami ma do oddania

„Drwęca” Drukarnia i Księgarnia
Nowe miasto, Rynek 4. Lubawa, ul. Gdańska 3.

Ostrzeżenie

przeciw żonie mojej Agnieszce Tobolskiej (z domu Lietzówna) cofam niniejszem i za ewentualną obrazę przepraszam.

Bronisław Tobolski,
Lubawa.

Szan. starym odbiorcom podaję do łaskawej wiadomości, iż

od 1 stycznia otwieram

interes obuwia

w ul. Przemysłowej 8.

Obuwie z pierwszoręd. fabryk polskich niem. i czeskich po bardzo niskich cenach.

Proszę o życzliwe poparcie mego interesu kreślę z poważaniem.

T. Ewertowski, Nowe miasto